

KARLOVARSKÉ INFORMAČNÍ
LISTY

Časopis pro signatáře a příznivce Charty 77

C B S A H

Úvod, dopis Charty 77 a VONS Bruno Kreiskému

sdělení Charty 77 ze dne 8.2.1979

Dopis Charty 77 francouzským studentům

Dopis mluvčích Charty 77 Václava Havla a Ladislava
Hejčánka, Ústřední radě odborů

Text písně ze sbírky Miroslava Škalického

Vzhledem k tomu, že poměrně silná signatářská obec karlovarská, zůstává neinformována, nebo informována velmi pozdě a nedostatečně, o dění v Chartě 77, rozhodli jsme se vydávat každých 14 dnů "Karlovarské informační listy"/název může být po dohodě pozměněn/. V prvních číslech budou převážně vycházet nejzajímavější, podle úvahy redakce, výňatky z "Informací o Chartě 77" a pokusy o práci vlastní. Karlovarské informační listy budou vycházet v dostatečném počtu pro všechny Karlovarské signatáře a příznivce Charty 77.

oooOooo

Žádáme všechny, kteří mohou a chtějí, aby nám podle svých možností pomohli v naší nové práci/j sme naprosto bez zkušeností/jak radou, zpřístupněním materiálů ze kterých bychom mohli čerpat informace, tak svými příspěvky. A to nejen z řad Karlovarských signatářů a příznivců Charty 77, ale v š e ch v á b e c.

Velmi bychom si vážili příspěvků, zde na karlovarsku oblíbených, dr. Ladislava Hejdánka a ing. Petra Uhla.

oooOooo

První číslo Karlovarských informačních listů vyjde v pondělí 19.3 Karlovarské informační listy budou zatím vycházet v rozsahu tří až pěti stran. V budoucnosti podle množství informací a možností redakce, která doufá, že časem a nasbíranými zkušenostmi se její možnosti zvětší.

oooOooo

Redakce "Karlovarských informačních listů" přeje novým mluvčím Charty 77 mnoho úspěchů v jejich další práci, aby mohli ve svých funkcích vytrvat déle než jejich předchůdci, a hlavně úlevu od nezákonného nátlaku StB.

oooOooo

Dopis Charty 77 a VONS Bruno Kreiskému
Ve večerních hodinách dne 17.1 1979 byl velvyslanectví Rakouské republiky předán dopis mluvčího Charty 77 a VONS s prosbou o intervenci za uvězněného mluvčího Charty 77 dr. Jaroslava Šabaty. Velvyslanectví bylo požádáno, aby tento dopis předalo rakouskému spolkovému kancléři dr. Bruno Kreiskému.

Vážený pane kancléři!

Signatáři a stoupenci Charty 77 vysoce oceňují Váš postoj v otázce dodržování lidských a občanských práv a hluboce si váží podpory, kterou jim a jejich úsilí víckrát poskytl.

U příležitosti Vaší krátké návštěvy v Československu si Vás proto znovu dovolujeme upozornit na případ dr. Jaroslava

Šabaty, mluvčího Charty 77, a požádat Vás o intervenci v jeho prospěch. Dr. Jaroslav Šabata byl v minulých dnech na základě vykonstruovaného obvinění a zjevně politicky motivovaného obvinění odsouzen k devíti měsícům vězení. Stalo se tak navzdory mimořádně četným protestům z řad naší i světové demokratické veřejnosti, která právem vidí v uvěznění a odsouzení dr. Jaroslava Šabaty příný útok jak na Chartu 77 a její úsilí o základní lidská práva, tak na samotné principy vzájemného soužití států, vyjádřené m. j. Závěrečným aktem helsinské konference.

Pro Vaši informaci přikládáme podrobnou zprávu o případu dr. J. Šabaty. Děkujeme Vám za laskavé přijetí tohoto dopisu a za všechny případné kroky, které v této věci učiníte.

S úctou dr. Ladislav Hejdánek

Mluvčí Charty 77

V Praze 17.1

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných

Sdělení Charty 77 ze dne 8.2.79.

Charta 77 oznamuje, že dnešním dnem byli v souladu s dohodnutou praxí vystřídáni mluvčí Charty 77 Václav Havel, dr. Ladislav Hejčánek. Protože mluvčí Charty 77 dr. Jaroslav Šabata je ve vězení a nemůže zatím svoji funkci vykonávat, byl vzhledem k potřebě tří fungujících mluvčích počet mluvčích rozšířen. Funkcí mluvčích byli pověřeni dr. Václav Benda, Jiří Dienstbier, a Zdena Tominová. Dřívější mluvčí dr. Jiří Hájek, Václav Havel, dr. Ladislav Hejčánek a v budoucnu i další budou s mluvčími spolupracovat a jsou v nutném případě připraveni se této funkci opět prozatímně ujmout.

Dr. Václav Benda
mluvčí Charty 77

Jiří Dienstbier
mluvčí Charty 77
Zdena Tominová
mluvčí Charty 77

dr. Jaroslav Šabata
mluvčí Charty 77

Václav Havel

dr. Ladislav Hejčánek

Životopisy nových mluvčích Charty 77 jsou zájemcům dostupny v redakci.
Dopis Charty 77 francouzským studentům.

Milí přátelé,

Váš dopis na adresu představitelů Charty 77 ze dne 13.11.1978 jsme přijali jako vítaný projev solidarity s naším každodenním úsilím o naplnění lidských práv a svobod v Československu. Sdílíme s Vámi přesvědčení, že svoboda je nedělitelná, hluboce si proto vážíme Vaší mezinárodní iniciativy na obranu lidských práv všude tam, kde jsou ohrožena a věříme, že náš společný zápas bude mít o to větší význam, o č lépe se budeme znát a navzájem se podporovat.

Svobodná výměna myšlenek, informací a lidí má pro mezinárodní spolupráci demokratických sil prvořadý význam, proto budeme spolu s Vámi a s ostatními přáteli ze všech států světa vždy usilovat o realizaci této svobodné výměny v duchu Závěrečného aktu konference v Helsinkách. Neoddělujeme toto úsilí od zápasu za respektování lidských práv v naší zemi, vždyť svobodná výměna informací v národním a mezinárodním měřítku, svoboda slova a projevu je jednou z nejpodstatnějších složek práva každého jednotlivce na lidsky důstojný život bez diskriminace, útlaku a vykořisťování.

Zároveň je nesporné, že právě v této oblasti musíme překonávat velké obtíže. Pro nás je prakticky nemožné používat běžného poštovního spojení, naše dopisy prostě nedocházejí, užívání telekomunikačních prostředků je spojeno často s neúnosným rizikem, informace pro vnitřní potřebu musíme zajišťovat primitivní technikou úmorného opisování na stroji, atd. Ze všech těchto důvodů vřele vítáme každou osobní návštěvu přátel ze zahraničí. Kromě vzájemného poznání a zblížení je to také nejbezpečnější způsob, jak alespoň částečně zajistit plynulejší tok nezkrivených informací. /Jak jistě víte nám samým je cestování znemožněno. Věříme, že při Vaší další návštěvě v Československu bude možné takové osobní setkání uskutečnit a důkladně pohovořit o problémech československých studentů i o všech ostatních otázkách, které Vás zajímají.

Za několik dní vstoupíme do spolu s Vámi do nového roku. Rok 1979 bude - přes všechny represe - již třetím rokem existence a činnosti Charty 77 a to nás naplňuje nadějí. Bude to zároveň období jistě další z intenzivních a vzrušených roků poslední doby, v nichž se zřejmě rozhoduje o směru a budoucnosti člověčenstva. Přejeme Vám i sobě mnoho duchovních i fyzických sil do dalšího zápasu za lidská práva a svobody, ale i dostatek světlých chvil tiché radosti a osobního štěstí.

Děkujeme Vám za solidaritu, je to naše společná zbraň i naděje.
Praha 21. prosince 1978 Václav Havel dr. Ladislav Hejčánek

Ústřední rada odborů

P r a h a

Devátý světový všeodborový sjezd, který se konal ve druhé polovině dubna v Praze, přijal významné programové dokumenty. Za nejvýznamnější z nich považujeme všeobecnou deklaraci odborových práv. Deklarace nabádá odboráře celého světa k zápasu nejen za odborová práva v úzkém slova smyslu, ale i za práva občanská, politická, hospodářská, sociální a kulturní, které pokládá za neoddělitelnou součást odborových práv. Pro tuto deklaraci hlasovala i deklarace ÚRO a zveřejnil ji orgán ROH - časopis Odborář v 10/78.

Řada jejích požadavků je v naší zemi uplatněna ve značném rozsahu. Avšak některé závažné požadavky deklarace v našich zákonech a předpisech buď zakotveny nejsou anebo nejsou v praxi uplatňovány. Zatím jsme se nesešli s žádným usnesením nebo jiným dokumentem Revolučního odborového hnutí, který by vyjadřoval alespoň představu, jak budou požadavky deklarace v plném rozsahu uvedeny do souladu s naší celospolečenskou prací. Uvedeme několik příkladů, kdy se naše skutečnost trvale rozchází s požadavky přijaté deklarace.

Např. č. 26 dekl. zní: "Státy zaručí ve svých ústavách, v zákonech a v praxi plné respektování demokratických svobod a lidských práv, zajistí všem uznání a uplatnění základních kolektivních a individuálních práv. A to především právo na svobodu a osobní bezpečnost, právo na vlastní názor a vyjadřování, na svobodu shromažďování, právo na informovanost a odborová práva". Mnozí českoslovenští občané, v poslední době zejména signatáři Charty 77 nejednou poukazovali na četné případy porušování občanských práv, zvláště pak práva na vlastní názor a jeho vyjadřování, na svobodu shromažďování a práva na informovanost. Řada československých občanů byla a v současné době je ve vězení proto, že vyjadřovali názory, které jsou odlišné od názorů oficiálních.

Mnoho československých občanů je diskriminováno při výkonu zaměstnání a povolání, ačkoli článek 27 požaduje od států dbát nad tím, aby zaměstnavatelé nediskriminovali zaměstnance v zaměstnání a v pracovních vztazích v souvislosti s jejich odborovou činností, jejich osobními názory nebo přesvědčeními. Právo na práci neplatí pro mnoho občanů v plné míře, pokud se práva na práci rozumí práce odpovídající schopnostem, kvalifikací a zájmům, nikoli možnost třeba i vnučené práce. V posledních desetiletích byly desetitisíce občanů, zejména z politických důvodů propuštěny ze zaměstnání a donuceny vykonávat nekvalifikovanou nebo méně kvalifikovanou práci.

Takovou diskriminaci podporují i orgány ROH, které dávaly a dávají ke všem případům propuštění ze zaměstnání z politických důvodů. V případech, kdy odmítly souhlas poskytnout závodní výbory, byl jejich souhlas nahrazen souhlasem vyššího odborového orgánu. A nejen to, řada pracujících byla za své politické názory a přesvědčení vyloučena z ROH. Takové jednání orgánů ROH je v přímém rozporu čl. 5 a dekl., který potvrzuje, že pracující mají práva na poskytnutí pomoci ze strany odborové organizace "ve všech případech týkajících se obrany jejich zájmů nebo individuálních, či kolektivních práv." Deklarace v čl. 54 mj. požaduje ochranu odborových funkcionářů a to i po skončení jejich mandátu. Ačkoli čs. pracující si již před mnoha desetiletími vynohli účinná zákonná ustanovení na ochranu svých důvěrníků. V současném pracovním zákonodárství taková ustanovení nejsou.

Důležitá je i problematika čl. 55 Deklarace: "Každá forma organizační opatření vůči personálu, jejichž cílem je ... sestavování černých listin, sledování nebo udávání pracujících je zakázána. Kartotéky a úřední akta o zaměstnancích, vypracované zaměstnavateli nesmějí obsahovat žádné informace, které by mohly být použity jiným, než pracovním účelům."

Je obecně známo, že kádrové materiály každého zaměstnance vedené zaměstnavateli obsahují informace o politických názorech a postojích pracovníka i jeho příbuzných, činnost v politických a společenských organizacích apod. Tyto materiály se vedou od školy ke hrobu, nelze jim uniknout a přitom je ten, jehož se týkají, nikdy nespasí. Obsahují nepravdivé údaje, není proti nim obrany. Jsou však běžně poskytovány politickým a státním orgánům, včetně Státní bezpečnosti. Kádrové materiály mají nesporně povahu černých listin, neboť údaje v nich obsažené se na podkladě neveřejných pokynů politické moci používají k diskriminaci jednotlivých pracovníků nebo celých jejich skupin, k zabraňování jejich přístupu na odpovědná místa. Také sledovat a udávat pracující je v Československu běžnou praxí. Zprávy o jednotlivých pracovnících jsou povinny podávat státním a politickým orgánům zaměstnavatelské, politické, odborové a společenské organizace, domovní důvěrníci a občanské výbory. Jsou k tomu vybízeni i přátelé a spolupracovníci. A to nehovoříme o Státní bezpečnosti, jejíž informátoři v závodech i bydlejších sledují statisíce občanů, jejíž aparát kontroluje korespondenci, odposlouchává telefonické hovory. Iněkteré další články deklarace by se měly stát ROH podnětem k důslednější obhajobě zájmů pracujících. Např. čl. 5a 6 Dekl. říká: "Pracující mají právo podílet se na veškeré činnosti na obranu svých zájmů, ať již formou stávků, bojkotu, obsazováním pracovišť manifestacemi či jakoukoli jinou formou odborového boje." A dále ... "účast na stávce stejně jako účast na solidární manifestaci nesmí být v žádném případě - ať již před stávkou, během stávků a po jejím skončení - důvodem k propuštění, trestům, pokutám, akcím či represivním opatřením." Převážná většina pracovních konfliktů v československých závodech nekončí stávkou. Ale nemusí tak tomu být pro vždy. Znovu nás o tom přesvědčily zkušenosti polské a rumunské.

Nebyly jsme také v posledních letech svědky, že by ROH využilo svého práva "podílet se na volbě... plánů demokratického a sociálního rozvoje" /v souhlasu čl. 34 Dekl./, ačkoli celá řada plánů nebyla reálná nebo nedostatečně zabezpečovala růst životní úrovně. Není nám rovněž znám případ, kdy odborové orgány zauhaly kritické stanovisko k růstu cen a požadovaly takový růst mezd, který by v dostatečné míře kompenzoval růst cen.

Nevíme, že by ROH v souladu s čl. 35 Dekl. vypracovalo, případně propracovalo vlastní návrhy na takové rozmístování průmyslu, které by neohrožovalo životní prostředí, jako je tomu zejména v severních Čechách a na Ostravsku, a vedlo k rovnoměrné modernizaci průmyslu ve všech částech naší federace. Nezaznamenali jsme rovněž případ, že by ÚRO jménem čs. ROH jednala o problematice regionálních integračních seskupení /v našem případě RVHP/ a nadnárodních společností /v našem případě mezinárodního sdružení v rámci RVHP/ a zaručila, v souladu s čl. 72 Dekl. aby "příznivější podmínky dosažené v rámci daného státu /tj. Československa/ pracujícími a jejich odborovými organizacemi, nebyly ani omezeny ani zhoršeny v souvislosti s méně výhodnými dispozicemi, které by se mohly objevit v mezinárodních dohodách uzavřených na úrovni regionálních ekonomických seskupení nebo mezinárodními podniky".

Navrhujeme Ústřední radě odborů, aby pro úplné uplatnění práv čs. odborářů, v souladu se závazky, které na sebe vzala hlasováním pro Všeobecnou deklaraci odborových práv, předložila Federálnímu shromáždění Československé socialistické republiky návrhy na úpravy či doplnění čs. právního řádu:

1. Uvést do souladu ustanovení čs. právního řádu s mezinárodními paktů o politických, občanských, hospodářských, sociálních a kulturních právech, které se staly součástí čs. právního řádu tak aby čs. právní řád jednotným způsobem upravoval práva a svobody i povinnosti čs. občanů. Zajistit, aby ustanovení právního řádu o právech a svobodách čs. občanů byla i v praxi přísně a důsledně dodržována. Provést legislativně ustanovení ústavního zákona 143/196 /o československé federaci/ a vytvořit ústavní soud jako ústavně-právní instrument zajišťující zákonnost v oblasti občanských práv a svobod.

2. Navrhnout takové úpravy zákoníku práce, které zcela znemožní diskriminaci při výkonu zaměstnání, povolání a odstraní důsledky předchozí diskriminace.

3. Doplnit čs. právní řád o ustanovení, která zaručí, že kádrové materiály nebudou zneužívány k jiným účelům než pracovním.

4. Požadovat aby Federální shromáždění ČSSR v rámci své kontrolní funkce dbalo na důsledné dodržování zákonů znemožňujících sledování nebo udávání pracujících, pokud se neproviní kriminální /nepolitickou/ trestnou činností.

5. Předložit návrh zákona zabezpečující čs. pracujícím právo na stávku, bojkot, obsazení pracovišť, manifestace či jakoukoli jinou formu odborového boje a znemožňující represe na takovém boji.

Navrhujeme aby čs. ROH upravilo stanovy ROH a další základní dokumenty tak, aby naplnily požadavky Všeobecné deklarace odborových práv, zejména:

1. Aby odborové organizace vždy poskytly veškerou jim dostupnou pomoc a podporu pracujícím Československa, budou-li diskriminováni pro uplatňování svých individuálních či kolektivních práv včetně práv občanských a politických, bude-li jim upíráno právo na práci v souladu se schopnostmi, kvalifikací a zájmy, napravit svůj postup v případech, kdy podle těchto zásad nejednaly.

2. Aby zajistilo vypracování a předkládání vlastních fundovaných návrhů, plánů celospolečenského rozvoje, včetně návrhů na takové úpravy plánů zaručující, že životní prostředí se nebude dál zhoršovat a že všechny části čs. federace se budou rozvíjet rovnoměrně.

3. Aby se zajistilo sledování růstu cen a předkládalo požadavky na takový růst mezd, který by kompenzoval důsledky růstu cen.

4. Aby hájilo zájmy čs. pracujících při jednáních o ekonomické integraci a zřizování a provozování nadnárodních společností.

V Praze 18. prosince 1978

Mluvčí Chatry 77:

Václav Havel Ladislav Hejdlánek

Ze sbírky Miroslava Skalického

Vejpłata

Byla vejplata to byla radost,
hnedle dva tisíce-to je peněz dost,
dostal jsem přídevky to je událost,
večer pak v hostinci-zaženu svou zlost.

Nájem za panelák-to je bydleníčko,
někdy i voda teče-to je pohodlíčko,
občas jezdí výtah-až do třetího patra,
zbytek dojdem pěšky-k čemu jsou schody sakra,
Co byste chtěli-za šest set měsíčně,
když je v tom i sporák, televize, dráták, i lednice.

Nemocnici máme zdarma a taky důchody,
daně rádi zaplatíme, vždyť máme výhody.
Zbytek vejplat dáme do obálky obálek,
až je naplníme budeme mít svátek.
Za deset let spoření koupíme si trabanta,
ten se nám líbí, má kulatýho volanta,
budem v něm vozit našeho heranta.

Do další obálky spoříme na rekreaci, /ROH doplatí/ v NDR je krásně,
užijem si legraci. Dvě stovky dáváme na doplňkovou půjčku,
nějské ouroky nás nerozhází, vždyť za to máme úplně novou pračku
a ještě navíc k tomu v záruce....?? Ta nám vočistí z konfekce sračku
a pak to v rukách ždímáme. Až půjčku zaplatíme, vezmeme další,
ždímačku koupíme, bude to snažší.